

CICEROs redegjørelse i forbindelse med Åpenhetsloven 2023

Ifølge Åpenhetsloven skal virksomheter, i henhold til definisjoner i loven, utføre aktsomhets-vurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette omfatter også CICERO.

Formålet med Åpenhetsloven er å «fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.»

CICEROs aktsomhetsvurdering

CICERO har gjennomført en første kartlegging og risikobasert aktsomhetsvurdering høsten 2023. Ferdigstilt 01.12.23.

1. Innledning

Åpenhetsloven, [LOV-2021-06-18-99](#), trådte i kraft 1. juli 2022 og har som formål å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer eller levering av tjenester. Videre har loven som formål å sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser på disse områdene som følge av sin virksomhet. Loven omfatter alle større virksomheter hjemmehørende i Norge. Begrepet «større virksomheter» er definert i regnskapsloven og CICERO er i henhold til denne definert som en «større virksomhet – dette er definert som: årlig salgsinntekt over 70 mill. kr, balansesum 35 mill. kr og minimum 50 årsverk. CICERO er over denne grensen.

Ifølge loven skal virksomheter gjennomføre årlige aktsomhetsvurderinger i tråd med retningslinjer utarbeidet av OECD, og en redegjørelse basert på disse vurderingene skal publiseres på virksomhetens hjemmeside senest innen 30 juni hvert år. Deretter plikter virksomheter å svare på eksterne henvendelser angående informasjon om hvordan virksomheten håndterer faktiske og mulige negative konsekvenser knyttet til det som er publisert fra aktsomhetsvurderingen.

Forbrukertilsynet er i Norge satt til å følge opp rapporterings- og informasjonsplikten. Aktsomhetsvurderingene er risikobaserte, og tiltakene en bedrift gjennomfører i sin vurdering bør samsvare med alvorlighetsgraden og sannsynligheten for den negative påvirkningen. Bedriften må vurdere alle sine leverandører og forretningspartnere i denne prosessen, og også vurdere hele leverandørkjeden. Særlig for det siste vil det være krevende å skaffe full oversikt over negative faktorer, men det er mulig å basere aktsomhetsvurderingen på andre bedrifters/leverandørers/samarbeidspartneres publiserte vurderinger.

Et viktig poeng med aktsomhetsvurderingene er at de skaper bevissthet hos virksomheter og er forebyggende over tid.

I henhold til Åpnehetslovens §5 «*Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger*» skal redegjørelsen minst inneholde:

- en beskrivelse av bedriftens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere negative aspekter relatert til åpenhetsloven,
- opplysninger om faktiske negative konsekvenser bedriften har avdekket med sitt virke og
- opplysninger om hvilke tiltak bedriften har iverksatt for å stanse eller begrense disse negative konsekvensene.

2. CICEROs tilnærming til åpenhetsloven

Selv om vurderingene skal publiseres en gang i året er det viktig at de gjennomføres jevnlig og vi mener det bør være en del av organisasjonens daglige virke. Aktsomhetsvurderingene må behandles i bedriftens styre og forankres der (årlig).

Offentliggjøringen av aktsomhetsvurderingen, skal underskrives i tråd med reglene i *regnskapsloven* § 3-5 og for CICEROs betyr det at den underskrives av daglig leder (direktøren) og CICEROs styre. Virksomheter må i årsberetningen opplyse om hvor redegjørelsen er tilgjengelig. Rapporten skal tilgjengeliggjøres på CICEROs nettside.

Redegjørelsen skal ikke være en rapport som løfter frem hvor godt bedriften scorer i henhold til bærekraftsmål, men skal gi en framstilling av eventuelle bekymringer som finnes og hvordan dette jobbes med. CICERO er i all hovedsak en tjenesteleverandører.

Kravene til og risikoen for tjenesteleverandører er i all hovedsak mindre enn for bedrifter som er produktleverandører. Det er likevel viktig å gjennomføre en grundig kartlegging og vurdere mulige negative konsekvenser på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som følge av CICEROs virksomhet.

CICEO har derfor gjennomført en første kartlegging og risikobasert aktsomhetsvurdering høsten 2023, noe utover fristen. Arbeidet er forankret i CICEROs ledergruppe (CLG) i forkant av redegjørelsen av aktsomhetsvurderingen. Redegjørelsen er gjennomgått og signert av CICEROs styre.

3. Beskrivelse av CICEROs organisering

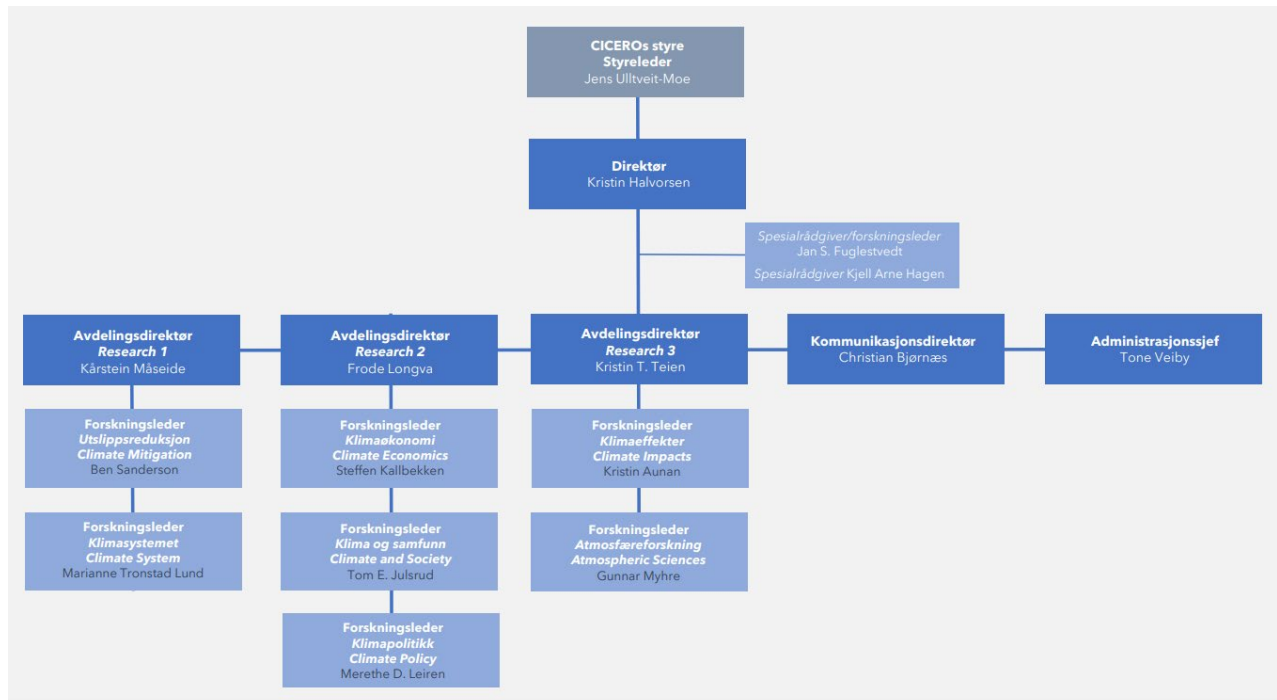
CICERO ble opprettet i 1990 av den norske regjeringen og fikk i mandat å utvikle kunnskapsgrunnlaget i nasjonal og internasjonal klimapolitikk. I dag (2023) er CICERO en uavhengig forskningsstiftelse med cirka 100 ansatte og en omsetning på over 115 millioner kroner.

CICERO skal bidra til omstilling gjennom å drive forskning, utredning, rådgivning og informasjon om klimarelaterte globale miljøspørsmål og internasjonal klimapolitikk. Målet er å fremskaffe kunnskap som kan bidra til å redusere klimaproblemet og å styrke det internasjonale klimasamarbeidet.

Les mer om CICERO på www.cicero.oslo.no.

CICEROs organisasjonskart per 30.11.23

www.cicero.oslo.no

CICERO har en personalhåndbok som regulerer arbeidsforholdet, men den inneholder også retningslinjer og policyer som regulerer ulike forhold av betydning for virksomheten. Dette er interne dokumenter - tilgjengelig for alle ansatte. De viktigste er:

- Prinsipper for medarbeiderskap og ledelse
- Etiske retningslinjer
- Seniorpolitikk/Livsfasepolitikk
- Handlingsplan for likestilling
- Varslingsrutiner
- Retningslinjer for forskningsdata

4. Evaluering av CICEROs leverandører

CICERO har mange leverandører av ulike produkter og tjenester og har i denne aktsomhetsvurderingen valgt å ha hovedfokus på leverandører med en akkumulert leveranse på 0,5 mill. kroner i perioden 01.01.22 - 30.06.23. For CICERO utgjør dette rundt 25 leverandører.

CICERO har vært Miljøfyrtårnbedrift siden 2011 og har gjennom dette hatt retningslinjer for valg av leverandører som er sertifisert, enten med Miljøfyrtårn eller ISO-sertifisering. Da med søkelys på bærekraft og oppfølging av kravene i Miljøfyrtårn.

CICERO har få store leverandører og når det gjelder innkjøp så er dette i hovedsak kjøp av IT-styr, noe møbler, kontorrekvisita og kaffe/te og noe kjøkkenutstyr.

Alle leverandører i den valgte perioden har slik sett blitt sjekket på et overordnet plan, men det er kun de største og de som leverer produkter inkludert på [Høyrisikolisten](#) som har blitt evaluert i detalj. Varer som er knyttet til Høyrisikolisten for CICERO er i hovedsak IT-varer/produkter hvor det er middels eller høy risiko knyttet til komponenter i laptop, mobiltelefoner, skjermer osv.

For IT-utstyr og mobiltelefoni har CICERO flere faste leverandører, mange av tjenestene og innkjøpene er gjennom rammeavtale med SIKT (statlig aktør). Leverandørene i rammeavtalen vi har benyttet har svart ut godt i forhold til Åpenhetsloven og aktsomhetsredegjørelse for sine virksomheter.

De aller største kundene til CICERO er leverandører av pensjonstjenester for de ansatte, Statens pensjonskasse og Fellesordningen for AFP, og utleier av lokalene våre som er Forskningsparken/Oslotech ([les deres redegjørelse her](#)).

5. Evaluering av CICEROs samarbeidspartnere og underleverandører

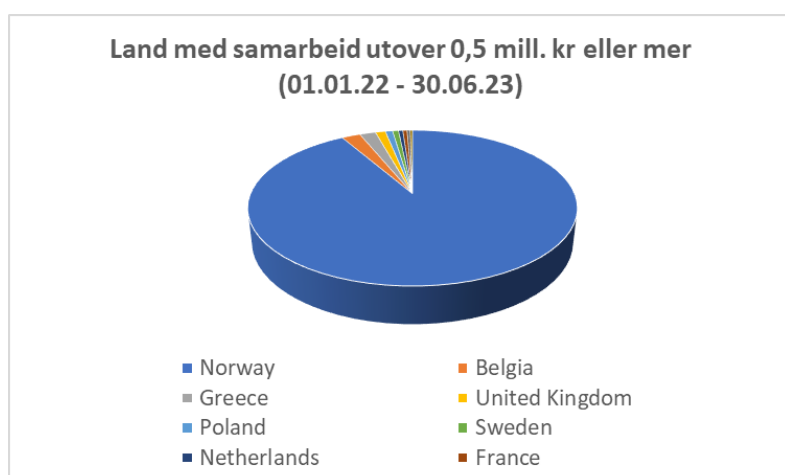
CICERO har mange samarbeidspartnere med svært varierende grad av samarbeid. Instituttet har samarbeid både med institutter og universiteter nasjonalt og internasjonalt. I Norge samarbeider vi tettest med Miljøinstituttene, Miljødirektoratet, UiO, NMBU, TØi, FNI, Oslo Kommune – men også med mange flere.

CICERO deltar i flere nettverksarenaer i Norge som Miljøalliansen, Forskningsinstituttens Fellesarena (FFA/Abelia), CIENS og Framsenteret. Dette er ulike former for møteplasser og arenaer for prosjektsamarbeid. Disse møteplassene er kun med norske forskningsinstitusjoner – private og statlige aktører.

For CICEROs samarbeidspartnerne i Norge vil vi si at det generelt er forbundet med lav risiko relatert til brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. De fleste ikke-statlige aktørene, blant annet på forskningsinstituttene, arbeider for tiden med redegjørelser i forhold til Åpenhetsloven for første gang – som på CICERO. Samarbeid med norske partnere foregår i stor grad i forbindelse med felles prosjektarbeid, for eksempel finansiert av Forskningsrådet, EU-kommisjonen, Miljødirektoratet, Klima- og miljødepartementet (KLD), norske kommuner med flere. CICERO har en stor portefølje med EU-prosjekter. I tillegg til norske samarbeids-partnere har CICERO også samarbeid med utenlandske aktører, og her *kan* risikoen for negative funn øke med hensyn på Åpenhetsloven. Vurderingen foretas ved å bruke Høyrisikolisten og oversikter knyttet til risikoland. Dette ville gjelde spesielt samarbeide utenfor EU.

CICERO har per oktober 2023 samarbeid i mindre omfang med organisasjoner og institutter utenfor EU. Vi har i gjeldende periode kun seks land utenfor EU (Australia, Kenya, India, New Zealand og USA), og dette er på svært små prosjekter/samarbeid. USA er størst med ca. 0,8 mill totalt for perioden.

CICERO har for perioden vi har sett på totalt samarbeide med 14 land her (01.01.22 – 30.06.23). I figuren ser vi åtte land med over 0,5 mill. kr eller mer (prosjekt/sum).

6. Tiltak

CICEROs tiltak i aktsomhetsvurderingen er å vurdere leverandører, samarbeidspartnere og underleverandører med en skala med rød (høy risiko), gul (middels risiko) og grønn (liten risiko) ved bruk av [Høyrisikolisten](#). I tillegg skal det utformes et skjema der etiske kontraktsvilkår med et kvalifikasjonskrav som etterspør dokumentasjon som viser at leverandørene har policies og rutiner på plass for aktsomhetsvurderinger av grunnleggende menneskerettigheter.

7. Konklusjon

CICERO har for første gang gjennomført denne aktsomhetsvurderingen og redegjort for denne. CICERO har ikke avdekket negative funn i forbindelse med vår egen virksomhet eller hos våre samarbeidspartnere. Åpenhetsloven og aktsomhetsvurderingene er en ny øvelse for ledelsen, legger vi til grunn at vi har kartlagt så godt vi mener det lar seg gjøre.

Ledelsen må fortsette arbeidet i årene framover og rapportere i henhold til loven, og ha bevissthet rundt aktsomhet i det daglige arbeidet.

En ny aktsomhetsvurdering vi bli foretatt i innen fristen 30.06.24.

Oslo, 1. desember 2023

Styret i CICERO Senter for klimaforskning

Jens Ulltveit-Moe
Styreleder

Hanne Rønneberg
Nestleder

Per Gunnar Røe
Varamedlem

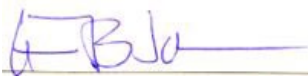
Lena M. Tallaksen
Styremedlem

Jan-Ivar Korsbakken
Styremedlem, ansattrepresentant

Vidar Helgesen
Vara styremedlem

Gun-Bente Johansen
Vara styremedlem

Kristin Halvorsen
Direktør